

ЗА ДОКУМЕНТНИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

1. Предмет на документните престъпления е този документ, който представлява конкретно писмено изявление и съдържа факти или обстоятелства, или твърдения за съществуването на факти или обстоятелства, които имат правно значение.

3. Определение на понятието официален документ е дадено в чл. 93, т. 5 НК.

Различието между неистински документ и документа с невярно съдържание (лъжливото документиране) се заключава в това, че неистинността при първите се отнася до неавтентичността на автора на документа, а вторият документ е истински по произход, но съдържа неверни обстоятелства или изявления. Диспозитивните документи не могат да бъдат предмет на лъжливо документиране по чл. 311, чл. 312, чл. 313, чл. 314 НК. 7. Документи с невярно съдържание могат да бъдат само удостоверителните документи.

6. Не винаги се прави строго разграничение между неистински документ и документ с невярно съдържание. Допускат се грешки, които водят до смесване на двете понятия, а оттам и до погрешната квалификация на извършените деяния. В други случаи се приема, че документът е неистински, когато е с невярно съдържание, т. е. неистинността се свързва със съдържанието на документа.

Различието между неистински документ и документ с невярно съдържание (лъжливо документиране) се заключава в това, че неистинността при първия се отнася само до неавтентичността на автора на документа, докато при лъжливото документиране се касае до истински по произход документ, т. е. издаден е от лицето, което има право да го състави, но отразените в него обстоятелства или изявления не отговарят на обективната действителност.

7. В практиката се допускат грешки при разграничаване на диспозитивните и удостоверителните документи, в резултат на което в някои случаи неправилно се приема, че диспозитивните документи могат да бъдат предмет на лъжливо документиране.

Диспозитивните документи представляват първично изявление на автора. По своята същност изявлението изразява разпоредителни действия - да се изплати или да не се изплати определената сума, разрешение за сключване на граждански брак от непълнолетни лица, разпореждане с недвижими имоти чрез завещание, дарение или сделки и т. н. Такива са и различните административни актове - заповеди, разпореждания и др. Диспозитивните документи не удостоверяват факти, събития или обстоятелства извън самото изявление. Затова те не могат да бъдат и предмет на лъжливо документиране по чл. 311 - 314 НК.

Удостоверителните документи установяват съществуването или несъществуването на определени факти, събития или обстоятелства, които авторът възпроизвежда в документа - за количеството на извършената работа, за качеството на определена стока, за здравословното състояние на дадено лице и др. С оглед удостоверителната функция на

този вид документи те могат да бъдат с вярно или с невярно съдържание. Ето защо само удостоверителните документи могат да бъдат предмет на лъжливото документиране по чл. 311 - 314 НК .

12. Лъжливото документиране се изразява в съставяне на истински удостоверителен (официален или частен) документ, в който удостоверените факти или обстоятелства не съответстват на обективната действителност.

При лъжливото документиране субект на престъплението по чл. 311 НК може да бъде само длъжностно лице, в кръга на службата на което влиза задължението да отразява истината при съставяне на удостоверителен документ. Когато деянието е извършено извън кръга на службата, макар и от длъжностно лице, то не е съставомерно по чл. 311 НК.

15. При определяне на маловажните случаи по чл. 309, ал. 3 и чл. 311, ал. 2 НК следва да се изхожда от разпоредбата на чл. 93, т. 9 НК. Необходимо е да се преценяват обстоятелствата, при които е съставен или преправен документът, целта на съставянето и подправката, характерът на обществените отношения, които са застрашени от невярното документиране или подправката, дали документът е употребен, или ако не е употребен, по какви причини деецът не е сторил това, значимостта на засегнатите права и отношения от престъплението, дали се касае до едно деяние или за две или повече деяния, представляващи продължавано престъпление, данните за личността на дееца, отношението му към извършеното деяние и др. Маловажен случай ще е налице само ако съвкупната преценка на посочените обстоятелства обуславя по-ниска степен на обществена опасност на конкретно извършеното деяние в сравнение с обикновените случаи по чл. 309, ал. 1 и чл. 311, ал. 1 НК.

Източник:

<http://www.lex.bg/forum/viewtopic.php?t=48955>